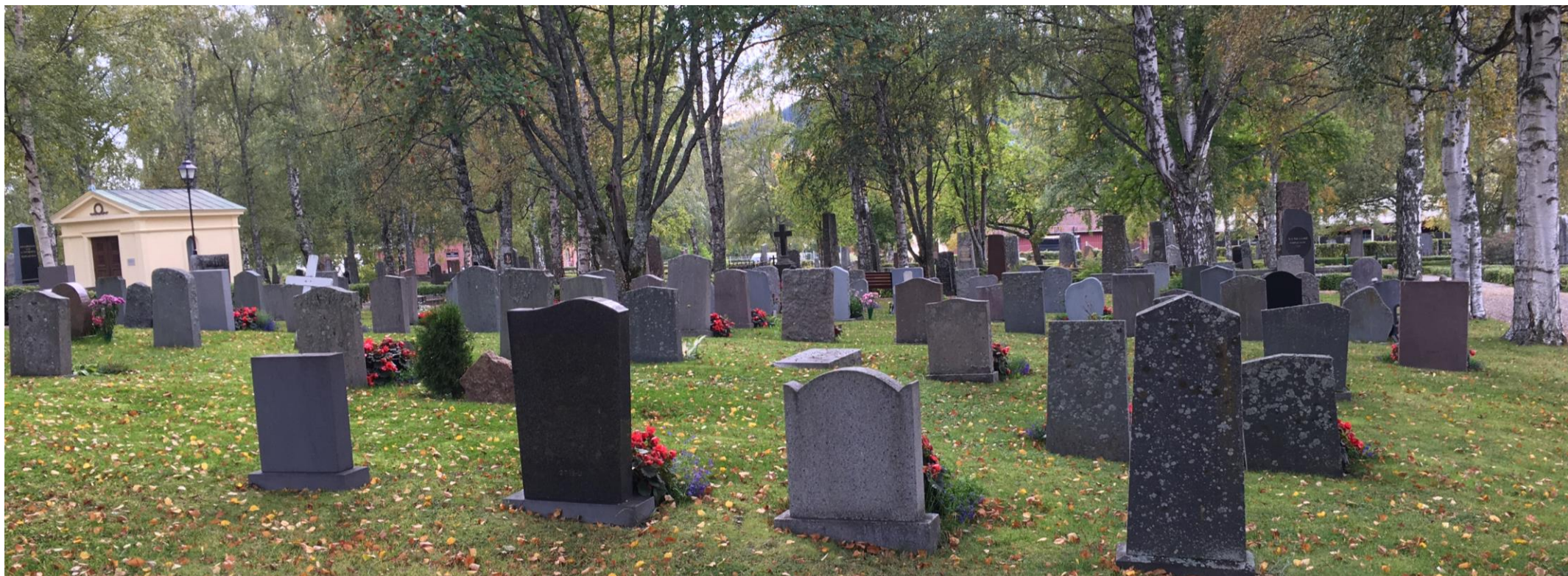

Bevara och upprätthålla naturvärden i begravningsverksamheten genom klimatvärda skötselmetoder

Vad gör vi idag och vad kan utvecklas?

Vilka är vi?

Svenska kyrkans Färdplan för klimatet

Effektmål 2030

Klimatneutralitet

Värderingsförändringar och andliga och existentiella frågor

Stärkt stöd till de som drabbas mest

Färdplanens etappmål 2019-2023

Kyrkans uppdrag

Konsumtion och investeringar

Energianvändning i byggnader

Förvaltning av skog och mark

Produktion av förnybar el

Klimatanpassning och krisberedskap

Transporter, resor, maskiner, och markanvändning

Kyrkogårdsprojektet

Minskad klimatpåverkan från kyrkogårdar och begravningsplatser

Samarbetsprojekt mellan Lunds stift, Linköpings stift, Göteborgs stift, SKKF, SLU och Göteborgs naturhistoriska museum

Pågår mellan 2020-2022

Projektets mål

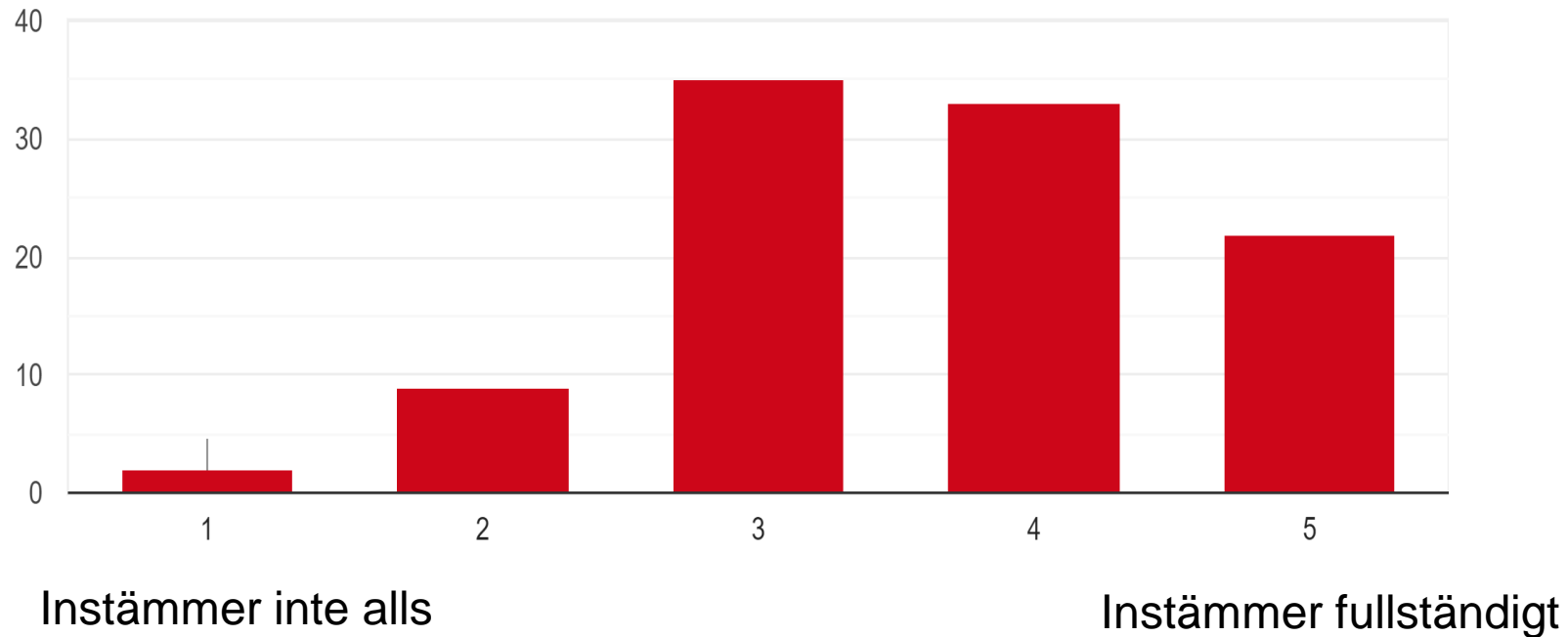
- Enkät till alla förvaltningar i de tre stiftet, för att skapa en utgångspunkt
- Fossilfri begravningsverksamhet
- Enhetlig metod för inventering av naturvärden på kyrkogårdar och begravningsplatser
- Metod för att beräkna utsläpp och klimatpåverkan
- Biokol, användning i begravningsverksamhetens mark
- Vattenanvändning, samla in och återanvända vatten för att minska dricksvattenanvändningen
- Kommunikation och samarbeten

Nu (Då)-läget i tre stift...

- Enkät till kyrkogårdsförvaltningar i Göteborgs-, Linköpings- och Lunds stift
- Frågor för att ta reda på intresse för miljö, energi- och klimatfrågor
- Behov av stöd
- Exempel på metoder och insatser som görs idag
- 101 svar inkom av 199, ca 51 % svarsfrekvens

Gå in på [menti.com](https://www.menti.com) och ange kod 5926 7385

Min församling/pastorat arbetar aktivt för att främja den biologiska mångfalden på våra kyrkogårdar

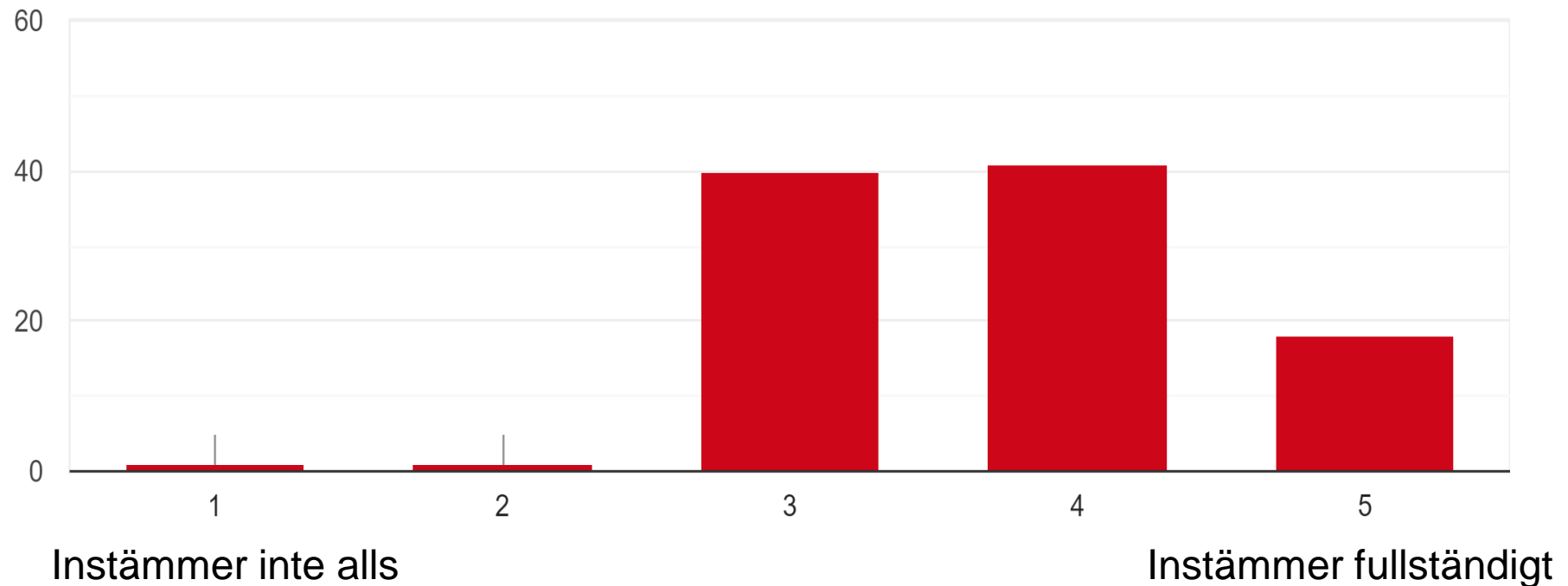

Gå in på [menti.com](https://www.menti.com) och ange kod 5926 7385

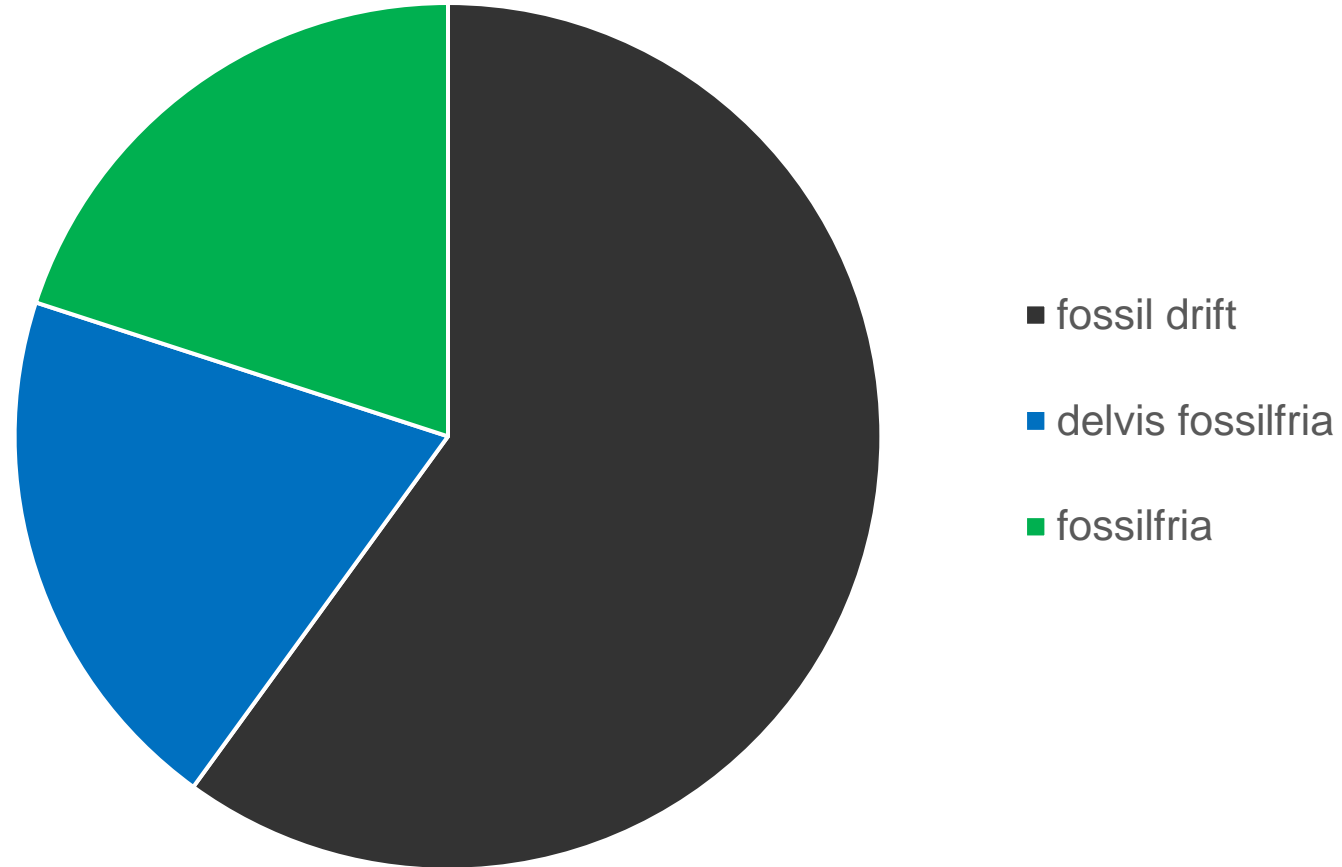
Hur skulle du gradera din egen
förvaltnings arbete i olika miljöfrågor?

Gå in på menti.com och ange kod 5926 7385

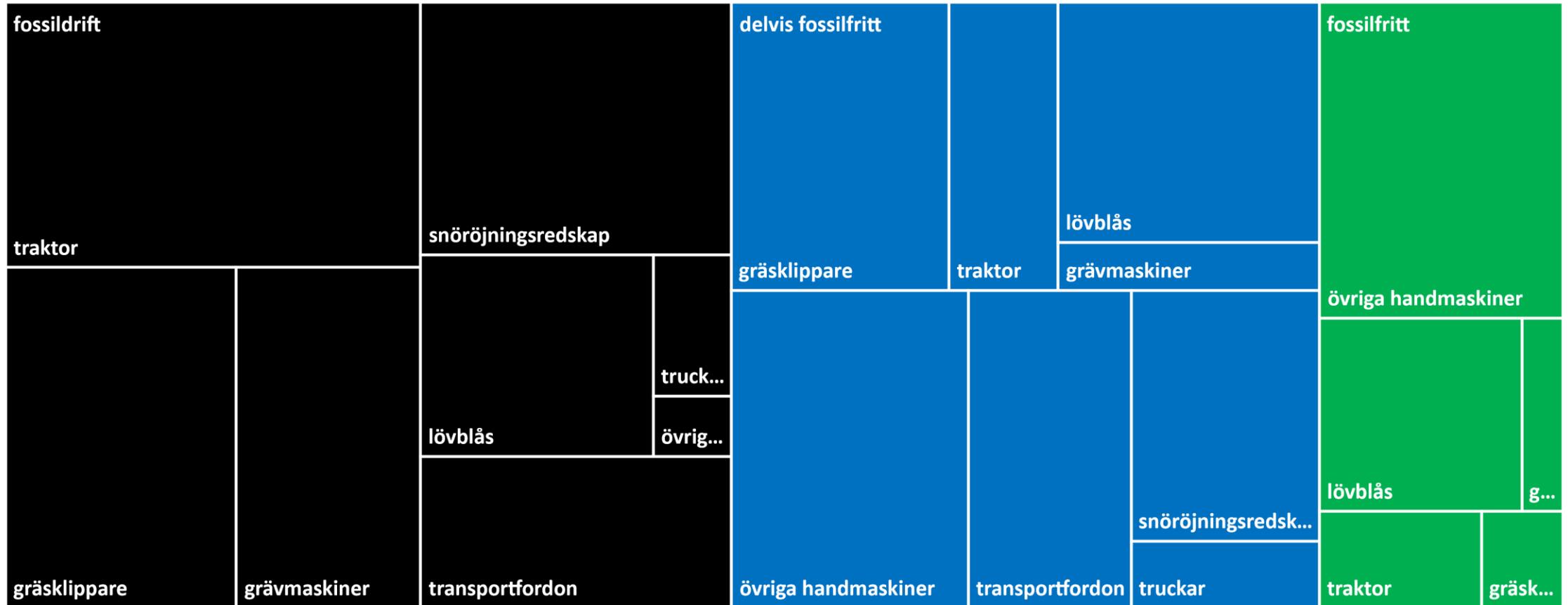
Vår församling/vårt pastorat arbetar aktivt för att minska den negativa klimatpåverkan från vår verksamhet.

Fossilfria krematorier?

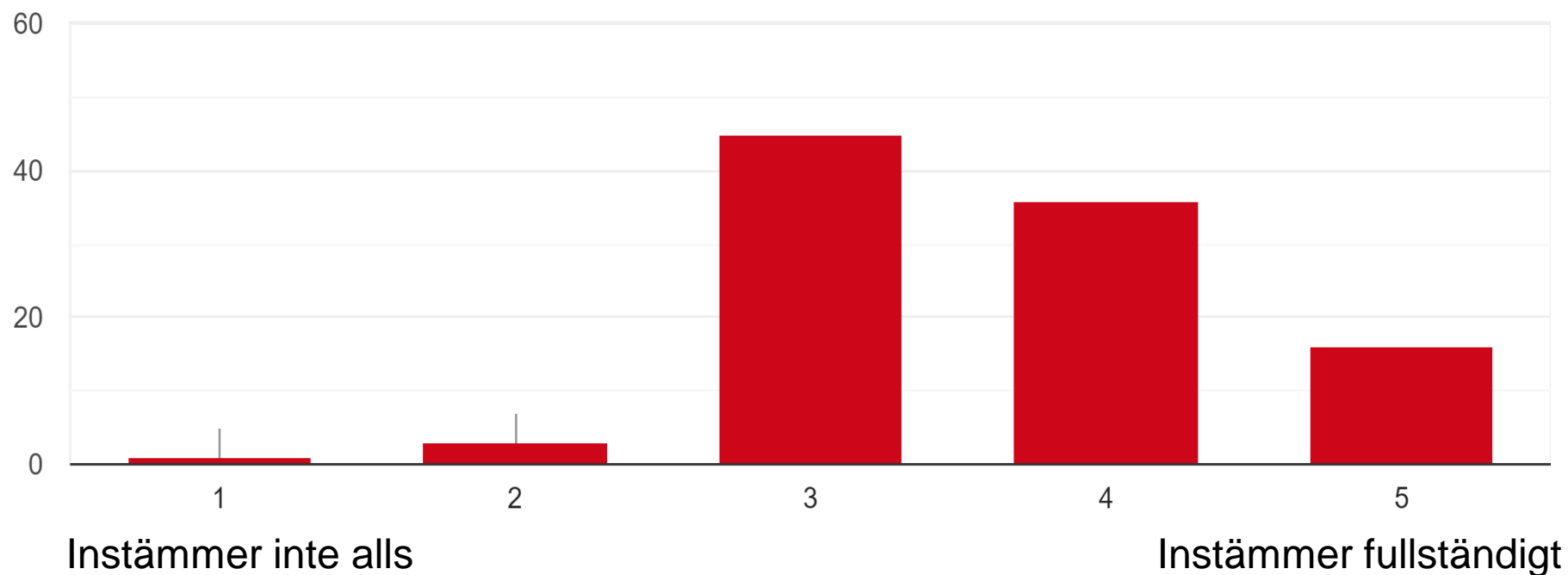
De maskiner, verktyg och fordon vi använder är mesta dels fossilfria/ej fossilfria enligt nedan?

Vilken typ av stöd skulle du önska fanns för ett bättre arbete för miljö- och klimat?

Gå in på menti.com och ange kod 5926 7385

Vår församling/vårt pastoratet vill och/eller behöver öka sin kompetens kring frågor rörande biologisk mångfald

Gå in på menti.com och ange kod 5926 7385

Efterfrågat stöd och kompetensutveckling...

Ökad biologisk mångfald på våra kyrkogårdar

- Att skapa en enhetlig och standardiserad metod för inventering av naturvärden på kyrkogårdar.
- En fältblankett med manual som kan användas av alla kyrkogårdsförvaltningar.
- Inventeringen ska belysa vilka naturvärden som finns på kyrkogården, vilka element och strukturer som är viktiga och vilka åtgärder som kan utföras för att förstärka naturvärdena.
- 10 begravningsplatser i Göteborgs, Lunds och Linköpings stift valdes ut som piloter.

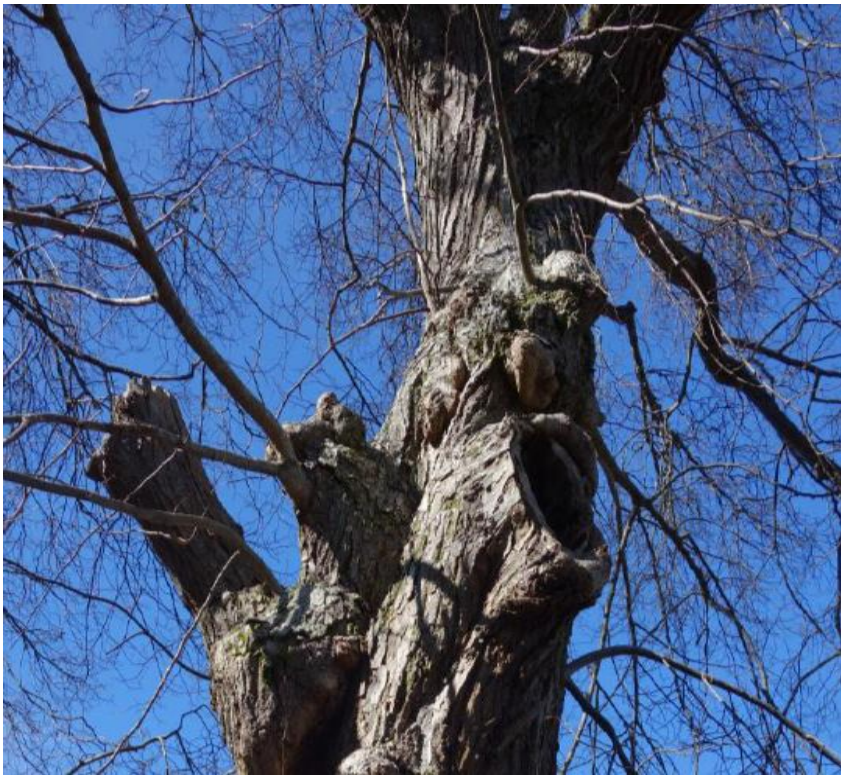
Mattias Lindholm filosofie doktor och naturvårdsintendent
Göteborgs Naturhistoriska Museum

Varför ska vi bevara och främja den biologiska mångfalden på våra kyrkogårdar?

- Många kyrkogårdar har miljöer med höga naturvärden, En del gamla kyrkogårdar har biotoper som försvunnit eller är hotade. Även nya har goda förutsättningar för en rik biologisk mångfald
- Den biologiska mångfalden är hotad p.g.a. ett flertal faktorer
- En rik biologiska mångfald är en förutsättning för en rad ekosystemtjänster

Fältblankettens indelning

1. Träd och buskar
2. Gräs- och örtmarker
3. Dammar
4. Sten och jord
5. Komposter och biodepåer
6. Boplatser
7. Belysning
8. Gift

Huvudprinciper för fältblanketten

- Fokus på viktiga substrat och miljöer, istället för enskilda arter
- Djupare kunskap om artkännedom inte nödvändig
- Kunskap om skötseln i området
- Poängsystem som kopplar ihop faktorer och artgrupper – ju högre poäng desto starkare koppling

Namn: _____ Datum: _____

Kyrka: _____

		POÄNG						
		Snäckor och sniglar	Leddjur	Grod- och kräldjur	Fåglar	Däggdjur	Lavar, mossor, svampar	Växter
1. TRÄD OCH BUSKAR								
Klass 1	1-3 st	5	5	1	3	3	5	-
	4-10 st	15	15	3	9	9	15	-
	>10 st	25	25	5	15	15	25	-
Klass 2	1-3 st	1	3	-	3	1	1	-
	4-10 st	3	9	-	9	3	3	-
	>10 st	5	15	-	15	5	5	-
Blommande träd och buskar	1-10 m ²	-	3	-	1	1	1	-
	11-50 m ²	-	9	-	3	3	3	-
	>50 m ²	-	15	-	5	5	5	-
2. GRÄS- OCH ÖRT-MARKER								
Klass 1	25-100 m ²	1	5	3	3	3	3	5
	100-200 m ²	3	15	9	9	9	9	15
	>200 m ²	5	25	15	15	15	15	25
Klass 2	25-100 m ²	-	3	1	1	-	-	3
	100-200 m ²	-	9	3	3	-	-	9
	>200 m ²	-	15	5	5	-	-	15
Blomsterplanteringar	2-10 m ²	-	3	-	3	3	-	-
	10-50 m ²	-	9	-	9	9	-	-
	>50 m ²	-	15	-	15	15	-	-
3. DAMMAR								
Klass 1	1-5 m ²	5	5	5	3	3	1	5
	5-10 m ²	15	15	15	9	9	3	15
	>10 m ²	25	25	25	15	15	5	25
Klass 2	1-5 m ²	5	3	3	1	1	1	3
	5-10 m ²	15	9	9	3	3	3	9
	>10 m ²	25	15	15	5	5	5	15
4. STEN OCH JORD								
Stenmurar	10-50 m	5	1	3	3	3	5	3
	50-100 m	15	3	9	9	9	15	9
	>100 m	25	5	15	15	15	25	15
Gravstenar	2-10 st	1	-	-	-	-	5	-
	11-50 st	3	-	-	-	-	15	-
	>50 st	5	-	-	-	-	25	-
Blottad mineraljord	1-5 m ²	-	5	1	1	1	1	3
	5-10 m ²	-	15	3	3	3	3	9
	>10 m ²	-	25	5	5	5	5	15

Namn: _____ Datum: _____

Kyrka: _____

		POÄNG						
		Snäckor och sniglar	Leddjur	Grod- och kräldjur	Fåglar	Däggdjur	Lavar, mossor, svampar	Växter
5. KOMPOST OCH BIODEPÅR								
Kompost	1-3 år	3	3	3	1	1	3	1
	3-10 år	9	9	9	3	3	9	3
	>10 år	15	15	15	5	5	15	5
Biodepå	1-3 år	3	3	3	1	1	3	-
	3-10 år	9	9	9	3	3	9	-
	>10 år	15	15	15	5	5	15	-
6. BO-PLATSER								
Fågelholkar	1-3 st	-	-	-	3	-	-	-
	4-10 st	-	-	-	9	-	-	-
	>10 st	-	-	-	15	-	-	-
Fladdermus-holkar	1-3 st	-	-	-	-	3	-	-
	4-10 st	-	-	-	-	9	-	-
>10 st	1-3 st	-	-	-	-	15	-	-
	4-10 st	-	-	-	-	15	-	-
Mulmholkar	1-2 st	-	3	-	-	-	-	-
	3-5 st	-	9	-	-	-	-	-
	>5 st	-	15	-	-	-	-	-
Insektshotel	1-2 st	-	3	-	-	-	-	-
	3-5 st	-	9	-	-	-	-	-
	>5 st	-	15	-	-	-	-	-
7. BELYSNING								
Ej belyst kyrktorn		-	-	-	-	25	-	-
	Anpassad belysning av grönområde	-	25	-	-	15	-	-
8. GIFT								
Ej användning av bekämpningsmedel		25	25	25	25	25	25	25
SUMMA								

Svenska kyrkans inventering av ekologiskt värdefulla miljöer

Namn: _____ Datum: _____

Kyrka: _____

		POÄNG						
		Snäckor och sniglar	Leddjur	Grod- och kräddjur	Fåglar	Dägg- djur	Lavar, mossor, svampar	Växter
1. TRÄD OCH BUSKAR								
Klass 1	1-3 st	5	5	1	3	3	5	-
	4-10 st	15	15	3	9	9	15	-
	>10 st	25	25	5	15	15	25	-
Klass 2	1-3 st	1	3	-	3	1	1	-
	4-10 st	3	9	-	9	3	3	-
	>10 st	5	15	-	15	5	5	-
Blommande träd och buskar	1-10 m ²	-	3	-	1	1	1	-
	11-50 m ²	-	9	-	3	3	3	-
	>50 m ²	-	15	-	5	5	5	-

SAMVERKAN

Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund
Branschorganisationen för begravningsverksamheten

Start > Aktuellt > Konferens fossilfri begravningsverksamhet

Konferens fossilfri begravningsverksamhet

Begravningsverksamheten i Sverige har en intensiv grönyteskötsel och drift av flera byggnader och krematorier. Detta medför en stor belastning, i form av utsläpp, på vårt klimat och miljön. Dessa utsläpp måste minska och som en del för att nå målet Fossilfri begravningsverksamhet 2023 bjuder SKKF, Svenska kyrkan och Sensus in till en konferens om omställningen från fossilt till fossilfritt.

- När: den 17 november 2021, kl. 09.00-15.30
- Var: Digitalt via Zoom, länk skickas ut till anmälda deltagare.
- Vem: Chefer, arbetsledare och kyrkogårdspersonal samt förtroendevalda
- Pris: 300 kr/person

Vad ser ni som ytterligare behov?

- Prata och kontakta oss gärna!
- Kompetensutveckling, utbildningar, webinarier?
 - Fossilfri begravningsverksamhet, naturvärden på kyrkogårdar och begravningsplatser, beräkna utsläpp och klimatpåverkan, biokol, vattenanvändning, kommunikation

Möjligheterna för framtiden är många!

Gå in på [menti.com](https://www.menti.com)

och ange kod 5926 7385

Goda exempel

Vad behöver ni?

Vägen framåt

Vägen framåt

Vägen framåt

VÄLKOMMEN TILL HÅLLBARHETSPORTALEN!

Här hittar du stödmaterial och inspiration till hållbarhetsarbetet i din församling, ditt pastorat och ditt stift. I den här portalen hittar du information om allt från gudstjänster där skapelseansvaret står i centrum till praktisk vägledning för arbetet med att bli en klimatvänlig kyrka.

internwww.svenskakyrkan.se/hallbarhetsportalen

Menti resultat